

Most Łańcuchowy

Wiszący, żelazny most łańcuchowy na rzece Mała Panew w Ozimku oddano do użytku 12.09.1827 roku. Rozwiązania techniczne zastosowane przy jego budowie, było potwierdzeniem umiejętności hutników najstarszej dziś na ziemiach polskich Huty Małapanew, założonej w 1754 roku. Most jest najstarszą, istniejącą do dzisiaj, tego typu budowlą na świecie. Stał się wzorem dla wielu podobnych przepraw mostowych na całym świecie.

Na przełomie XVIII i XIX wieku żelazne mosty były najślawniejszym produktem huty. Pierwszy wykonany w Ozimku przez **Johna Baildona**, z odlewanych, żelaznych elementów, wyprodukowano w roku 1795 dla Łażan na rzece Strzegomce na Dolnym Śląsku. Od 1798 wykonano wiele mostów o podobnej, łukowej konstrukcji dla Berlina, Poczdamu, Wrocławia i Petersburga. Most w Ozimku jest jednym z nielicznych, które przetrwały do naszych czasów. Rozwiązanie konstrukcyjne mostu wykonanego całkowicie z żelaznych elementów, zaprojektowane przez **Karla Schotteliusa**, było nowatorskie i bardzo odważne. Na murowanych przyczółkach wybudowano po dwa filary wykonane z odlewanych, ażurowych płyt mocowanych śrubami, o kształcie ściętego ostrosłupa. Na filarach zawieszono ażurowe belki w formie neogotyckich portali, tworząc bramy po obydwu stronach rzeki, pomiędzy którymi zawieszono łańcuchowe ciężna, zakotwione w przyczółkach. Łańcuchy składające się z kutych elementów połączonych sworzniami, zamontowano w bramach za pomocą podparć łożyskowych. Poprzecznice mostu zawieszono na łańcuchach za pomocą pojedynczych prętów. Na profilach wykonano jezdnię z belek drewnianych. Do budowy użyto 14190 kg żelaza kutego i 57805 kg elementów odlewanych. Wymiary mostu wyniosły 31,5 m długości oraz 6,6 m szerokości.

Muzeum Hutnictwa Doliny Małej Panwi

Muzeum mieści się w bezpośrednim sąsiedztwie zabytkowego żelaznego mostu wiszącego, na rzece Małej Panwi, najważniejszego zabytku Ozimka z roku 1827. Ekspozycja stała prezentuje dzieje hutnictwa w dolinie Małej Panwi od średniowiecza do czasów nowożytnych. Zgromadzono na niej zachowane eksponaty obrazujące dorobek licznych na tym terenie w XVIII i XIX wieku zakładów hutniczych, przede wszystkim tradycje Pruskiej Królewskiej Huty Malapane, których kontynuatorem jest działająca do dziś Huta Małapanew w Ozimku. Obok licznych zabytków prezentuje doświadczenia w zakresie produkcji żelaznych mostów z końca XVIII i początku XIX wieku oraz pozwala poznać ogólny obraz hutnictwa doliny Małej Panwi w tym okresie. W muzeum zgromadzono zabytkowe wyroby, ryciny przedstawiające dokumentację historyczną, ikonografię i zachowane dokumenty kartograficzne, dotyczące historii hut, a zachowane w zbiorach prywatnych lub będące w posiadaniu Stowarzyszenia. Pozwala przybliżyć turystom i lokalnej społeczności ten ważny, nie tylko dla Śląska fragment historii.

